

Številka: 354-201/2024-2 (256)
Ljubljana, dne 29. 11. 2024

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
DIREKTORAT ZA JAVNO ZDRAVJE
Štefanova ulica 5
1000 Ljubljana

Zadeva: Mnenje po Uredbi o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje z vidika vplivov na zdravje ljudi za plan Občinski podrobni prostorski načrt za stanovanjsko sos(es)ko Nad Bizjaki v Ajdovščini, ID 4175

Skladno z vašo vlogo številka 354-151/2024-2, datum: 19. 11. 2024, vam posredujemo mnenje po Uredbi o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (UL RS, št. 9/09 in 44/22 – ZVO-2) z vidika vplivov na zdravje ljudi za plan Občinski podrobni prostorski načrt za stanovanjsko sos(es)ko Nad Bizjaki v Ajdovščini, ID 4175.

Zahtevek za izdelavo mnenja izvira iz vloge Ministrstva za okolje, podnebje in energijo, pod št. 35409-45/2024-2570-6 z dne 18. 11. 2024, ki je bila kot nosilcu urejanja prostora posredovana Ministrstvu za zdravje.

V pregled za izdelavo mnenja smo po elektronski pošti poleg vloge prejeli naslednjo dokumentacijo:

- Pobuda za pripravo občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za stanovanjsko sos(es)ko nad Bizjaki v Ajdovščini; izdelovalec: IB STUDIO, d.o.o., Ulica 15. maja 13, 6000 Koper; št. naloge: 11/24; datum: november 2024.

Kot izhodišče za izdelavo mnenja smo uporabili naslednjo zakonodajo in kriterije:

- Drugi odstavek 4. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo s spremembami in dopolnitvami).
- Uredba o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje, Ur.l. RS, št. 9/2009 in 44/22 – ZVO-2.

- Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2).
- Kriteriji za ugotavljanje sprejemljivosti planov s stališča pristojnosti varovanja zdravja ljudi pred vplivi iz okolja v postopkih celovite presoje vplivov na okolje (Verzija 2), ki so objavljeni na spletni povezavi (https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZ/DOKUMENTI/Preventiva-in-skrb-za-zdravje/okolje-in-zdravje/Kriteriji_MZ_CPVO-2013.pdf).

V zvezi z izdelavo mnenja smo opravili tudi kartografski ogled lokacije. Kartografske podatke smo pregledali na naslednjih spletnih straneh:

- Atlas okolja: http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso
- Atlas voda: <https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>
- GIS občin: <https://gis.iobcina.si/gisapp/login.aspx?a=ajdovscina>
- Google zemljevidi: <https://www.google.com/maps/@46.0587008,14.5260544,13z?entry=ttu>

1. MNENJE O VERJETNOSTI POMEMBNEJŠIH VPLIVOV PLANA: VERJETNI POMEMBNI VPLIVI NA ZDRAVJE IN POČUTJE LJUDI

1.1. MNENJE O VERJETNEM POMEMBNEM VPLIVU NA ZDRAVJE LJUDI:

Na podlagi podatkov o značilnostih plana, podatkov o značilnostih vplivov in območij, ki bodo verjetno prizadeta zaradi vplivov plana ter podatkov o pomenu ranljivosti območij, ki bodo verjetno prizadeta, ocenjujemo, da izvedba plana Občinski podrobni prostorski načrt za stanovanjsko sosesko Nad Bizjaki v Ajdovščini, v obliki in obsegu kot je to opisano v pobudi plana, verjetno ne bo imela pomembnega vpliva na zdravje in počutje ljudi.

1.2. OBRAZLOŽITEV:

Rezultati preveritve pričakovanih vplivov na okolje, ki jih bo glede na

- značilnosti plana,
- značilnosti vplivov in območij, ki bodo verjetno prizadeta zaradi vplivov plana
- pomen in ranljivost območij, ki bodo verjetno prizadeta

povzročila izvedba obravnavanega plana in imajo lahko vpliv na zdravje in počutje ljudi, so pokazali, da spremembe posameznih sestavin okolja (kakovost zunanjega zraka, obremenjenost okolja s hrupom, nastajanje odpadnih voda, kakovost površinskih in podzemnih voda, oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki) v obliki in obsegu kot je to opisano v pobudi plana verjetno ne bodo tolikšne, da bi lahko pomembneje vplivale na zdravje in počutje ljudi.

1.2.1. ZNAČILNOSTI POBUDE

a) Splošno o planu

Občina Ajdovščina podaja pobudo za izdelavo občinskega podrobnega prostorskega načrta za stanovanjsko sosesko nad Bizjaki v Ajdovščini (OPPN), kjer želi celovito urediti predmetno območje s prostorsko-urbanističnega vidika. V območju se določi umestitev novih objektov za potrebe stanovanjske gradnje in spremljajočih dejavnosti ter prometno in komunalno ureditev območja.

S prostorskimi prvini OPN je predmetno območje OPPN opredeljeno kot območje stavbnih zemljišč, z oznako EUP AJ-179 in ŽP-03 ter določeno podrobnejšo namensko rabo SS – stanovanjske površine.

b) Ugotovitve v zvezi s planom

Območje predvidenega OPPN se nahaja na vzhodnem robu Ajdovščine, južno od regionalne ceste Col – Ajdovščina. Predmetno območje je sestavljeno iz dveh, z grapo potoka Prelog ločenih enot, Bizjaki 1, SZ od potoka in Bizjaki 2, JV od potoka.

Območje Bizjaki 1 obsega parcele in dele parcel št. 1218/4, 1219/1, 1221/1, 1224, 1225/1, 1222, 1223, 1220, vse k.o. 2392 Ajdovščina in parcele št. 1542/7, 1542/8, 1538/6, 1542/10, 1542/9, 1538/5, 1538/7, 1541/5, 1541/6, 1541/7, 1542/4, 1542/11, 1542/12, 1541/4, 1538/2, 1538/4, 1538/1, 1533/5, 1533/6, 1533/3, 1533/1, vse k.o. 2380 Šturje.

Območje Bizjaki 2 obsega parcele in dele parcel št. 1533/1, 1536, 1191/2, 1191/3, 1191/1, 1190/2, 1191/4, 1190/3, 1191/5, 1190/4, 1192/6, 1192/5, 1190/16, 1190/17, vse k.o. 2380 Šturje.

Trenutno so na območju štirje stanovanjski objekti, večji del območja je zaraščen z gozdom, ostalo so travnate površine.

Območje urejanja na jugu in zahodu meji na stanovanjsko zazidavo, severozahodno in severno na prometne površine, južno in jugovzhodno pa na kmetijske in gozdne površine.

- Viri pitne vode:

Območje OPPN se ne nahaja na vodovarstvenem območju. Ob jugovzhodnem robu območja se nahaja območje zajetja in ožje vodovarstveno območje s strogim vodovarstvenim režimom (VVO II), ki sta varovani z Odlokom o varstvu virov pitne vode za zajetja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže.

Območje OPPN se nahaja na območju vodnega telesa podzemnih voda GORIŠKA BRDA IN TRNOVSKO - BANJSKA PLANOTA (šifra vodnega telesa: SIVTPODV6021), ki je zaradi kraških, razpoklinskih in skraselih vodonosnikov izjemno ranljiv za posledice različnih virov onesnaženja, zaradi česar so lahko ogroženi vodni viri za oskrbo s pitno vodo, tudi v oddaljenih predelih.

- Poplave:

Območje OPPN se ne nahaja na območju poplav.

- Zrak:

Kakovost zunanjega zraka se v okviru državne merilne mreže DMKZ na obravnavanem območju ne spremlja. Na osnovi navedb v Operativnem programu ohranjanja kakovosti zunanjega zraka¹ (poglavje št. 6 Analiza stanja kakovosti zunanjega zraka) in v Operativnem programu nadzora nad onesnaževanjem zraka (OPNOZ), Revizija OPNOZ iz 2019² ocenjujemo, da obstaja možnost, da predpisani standardi kakovosti zraka na obravnavanem območju niso doseženi.

Na osnovi navedb v zgoraj omenjenih dokumentih ocenjujemo tudi, da kakovost zunanjega zraka na obravnavanem območju ne dosega kakovosti, ki jo z vidika varovanja zdravja ljudi navajajo Smernice Svetovne zdravstvene organizacije za kakovost zraka³.

- Hrup:

Obravnavano območje ni obremenjeno s hrupom cestnega prometa, ocenjeno na podlagi strateške karte hrupa v Atlasu okolja. Sicer je v neposredni bližini lokalna cesta, ki bi lahko predstavljala vir hrupa za stanovanja.

V stanovanjskem območju bodo lahko vir hrupa prezračevalne naprave in toplotne črpalke, zato predlagamo previdnost pri postavitvi, da hrup teh naprav v bivalnem okolju ne bo moteč, še posebej v nočnem času.

¹ Operativni program ohranjanja kakovosti zunanjega zraka (Vlada RS, 2021)

² Operativni program nadzora nad onesnaževanjem zraka (OPNOZ), Revizija OPNOZ iz 2019 (Vlada RS, 2023)

³ AirQuality Guidelines, 2021, <https://www.who.int/publications/i/item/9789240034228>

V času gradnje naj se upošteva določila o gradbiščih Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju.

- Elektromagnetno sevanje:

Za napajanje obstoječih stavb z električno energijo na obravnavanem območju poteka nizkonapetostno distribucijsko omrežje v podzemni izvedbi. Na območju OPPN in v njegovi neposredni bližini ni pomembnih virov elektromagnetnega sevanja. Za zagotavljanje električne energije novim stavbam bo znotraj območja OPPN potrebno zgraditi novo nizkonapetostno distribucijsko omrežje.

1.2.2. ZNAČILNOSTI VPLIVOV IN OBMOČIJ, KI BODO VERJETNO PRIZADETA ZARADI VPLIVOV PLANA

a) Značilnosti vplivov

Pomembnejših vplivov na okolje, ki bi v zvezi z izvedbo plana lahko vplivali na zdravje ljudi, nismo evidentirali.

b) Značilnosti območij, ki bodo verjetno prizadeta

Območij, ki bodo zaradi vplivov plana na okolje verjetno prizadeta, nismo evidentirali.

1.2.3. POMEN IN RANLJIVOST OBMOČIJ, KI BODO VERJETNO PRIZADETA

Območij, ki bodo zaradi vplivov plana na okolje verjetno prizadeta, nismo evidentirali.

1.3. POJASNILA V ZVEZI Z OCENJEVANJEM VPLIVOV NA ZDRAVJE LJUDI:

Izhodišča, ki so bila uporabljena za mnenje o verjetnem pomembnem vplivu na zdravje ljudi, so naslednja:

- Odločitve o sprejemljivosti vplivov na zdravje temeljijo na mejnih vrednostih za onesnaženost okolja, ki so določene z veljavno slovensko zakonodajo s področja okolja (npr. za onesnaženost zraka, hrup v naravnem in življenjskem okolju, kakovost pitne vode, itd) ter drugih nacionalnih predpisih s področja ravnanja z okoljem, ki določajo mejne vrednosti, pravila ravnanja in podobno (npr. predpisi s področja urejanja emisij v vode in zrak, ravnanje z odpadki, itd.).
- Pri ocenjevanju vplivov poleg zakonodaje upoštevamo tudi strokovne smernice SZO in usmeritve Evropske Komisije, da dolgoročno zmanjšujemo onesnaževanje okolja za doseganje zastavljenih ciljev (*Akcijski načrt* EU za ničelno onesnaževanje, Evropski zeleni dogovor, ...).
- V primeru presoje vpliva hrupa na zdravje in počutje ljudi pri oceni smiselno upoštevamo tudi smernice Svetovne zdravstvene organizacije iz leta 2018.
- Navedba v mnenju »da izvedba plana/posega verjetno ne bo imela pomembnejših vplivov na zdravje ljudi« pomeni, da stopnja tveganja za zdravje ljudi najverjetneje ne bo večja, kot je zajeta v mejne vrednosti, ki so določene z okoljsko zakonodajo. Vendar: skladnost z mejnimi vrednostmi ne pomeni nujno, da ni zdravstvenih učinkov.⁴
- Pri izdelavi mnenja smo upoštevali tudi, da bodo izvajalci del in upravljavci posega v času življenjske dobe posega (gradnja, obratovanje, odstranitev) spoštovali pripadajočo veljavno

⁴ United Nations, Economic and Social Council, Economic Commission for Europe: Draft guidance on assessing health impacts in strategic environmental assessment. Working Group on Environmental Impact Assessment and Strategic Environmental Assessment. Ninth meeting, Geneva, 9–11 June 2020, ECE/MP.EIA/WG.2/2020/7

okoljsko zakonodajo in drugo pripadajočo zakonodajo, ki je namenjena varovanju zdravja ljudi.

Pripravili:

Andrej Uršič, univ. dipl. biol.

dr. Sonja Jeram, univ. dipl. biol.

Maša Ceglar, mag. san. inž.

Leon Žaberl, univ. dipl. ing. kem. teh.

Predstojnica
za Nina Pirnat, dr. med.
spec. epid. in javnega zdravja

V vednost:

- naslov
- arhiv, tu